

Projekt

z dnia 18 stycznia 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA KUTNO**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz w sprawie rozszerzenia katalogu osób, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający, a także określenia wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688), art. 50 ust. 6, 6a i 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 i 2760), Rada Miasta Kutno

uchwała, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz rozszerzenie katalogu osób, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający, a także wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 2. Określa się szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do uchwały.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LVII/537/14 Rady Miasta Kutno z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 4457, z 2016 r. poz. 5478, z 2017 r. poz. 5688, z 2018 r. poz. 6899, z 2019 r. poz. 6619, z 2020 r. poz. 6281, z 2021 r. poz. 6635 oraz z 2023 r. poz. 2936).

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kutno.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz rozszerzenie katalogu osób, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający, a także wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług

§ 1. 1. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawana jest na warunkach oraz zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Wymiar i zakres przyznawanych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych będzie dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, na której rzecz będą świadczone usługi, zwanej dalej „świadczeniobiorcą”, w szczególności do stanu zdrowia świadczeniobiorcy, oraz jego sytuacji rodzinnej i materialnej ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego oraz od możliwości zabezpieczenia usług przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie, z zastrzeżeniem ust 3.

3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane są do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności potwierdzonych przedstawionym zaświadczeniem lekarskim, określającym rodzaj schorzenia lub niepełnosprawności; usługi świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

§ 2. 1. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w formie usług sąsiedzkich organizuje Miasto Kutno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie, zwany dalej „Ośrodkiem”, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Zakres usług sąsiedzkich obejmuje:

- 1) pomoc i wsparcie w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych, w tym czynności dnia codziennego takie jak pomoc przy robieniu zakupów, przyrządzanie posiłków, pranie, porządkowanie domu, przynoszenie opału i palenie w piecu;
- 2) podstawową opiekę higieniczno- pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji;
- 3) w miarę potrzeb i możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym rozmowy i wspólne spędzanie czasu wolnego, informowanie najbliższych lub odpowiednich służb o pilnych potrzebach czy pogorszeniu się stanu zdrowia, załatwianie spraw urzędowych.

3. Zakres usług sąsiedzkich będzie dostosowany do indywidualnych potrzeb świadczeniobiorcy, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, ustalonych przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego oraz od oceny możliwości zapewnienia pomocy i opieki przez inne osoby, w tym rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych i możliwości zabezpieczenia tych usług przez Ośrodek.

4. Usługi sąsiedzkie przyznawane będą w pierwszej kolejności osobom samotnym, które ukończyły 60 lat, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

5. Usługi sąsiedzkie mogą zostać również przyznane osobom w rodzinie, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie nie zamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

6. Usługi sąsiedzkie nie będą przyznawane osobom, na które pobierane są świadczenia pielęgnacyjne w ramach świadczeń rodzinnych.

7. Wymiar usług sąsiedzkich wynosi nie więcej niż 23 godziny miesięcznie i zostanie szczegółowo określony w decyzji administracyjnej przyznającej usługi i umowie cywilnoprawnej dotyczącej świadczenia usług.

8. Usługi sąsiedzkie świadczone są przez osoby fizyczne, zamieszkujące w najbliższej okolicy świadczeniobiorcy, spełniające przesłanki określone w art. 50 ust. 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, którym Ośrodek zleci ich realizację na podstawie odpowiedniej umowy cywilnoprawnej.

9. Osobie świadczącej usługi sąsiedzkie przysługuje wynagrodzenie za godzinę wykonywania usługi w wysokości obowiązującej minimalnej stawki godzinowej ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

10. Rozliczenie za świadczone usługi sąsiedzkie dokonywane będzie miesięcznie w oparciu o „Kartę czasu pracy” osoby świadczącej usługi zawierającą wskazanie imienia i nazwiska świadczeniobiorcy, imienia i nazwiska osoby świadczącej usługi sąsiedzkie oraz dni i godzin świadczenia usług sąsiedzkich w danym miesiącu kalendarzowym. „Karta czasu pracy” musi być potwierdzona pisemnie przez świadczeniobiorcę lub jego przedstawiciela ustawowego, z wyłączeniem przypadków, gdy świadczeniobiorca z różnych przyczyn nie może podpisać się.

11. W przypadku braku potwierdzenia wykonania usługi przez osoby wskazane w ust. 10, z przyczyn tam wskazanych, osoba świadcząca usługi dokonuje adnotacji w „Karcie czasu pracy”, uzasadniającej niemożność uzyskania potwierdzenia.

§ 3. 1. Przyznanie pomocy w formie usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych a także całkowite lub częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności za świadczone usługi, następuje w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie lub inną osobę na jego wniosek upoważnioną przez Prezydenta Miasta Kutno, na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

2. Decyzja o przyznaniu usług określa w szczególności: okres przyznania usług, wymiar — liczbę przyznanych godzin i zakres oraz miejsce świadczenia usług, warunki odpłatności oraz wysokość odpłatności.

3. Usługi przyznane świadczeniobiorcy są wykonywane wyłącznie na jego rzecz.

Szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania

§ 1. Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz za specjalistyczne usługi opiekuńcze uzależniona jest od sytuacji rodzinnej osoby objętej usługami oraz jej dochodu lub dochodu na osobę w rodzinie.

§ 2. W przypadku, gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 130% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie.

§ 3. Osoby samotnie gospodarujące lub osoby w rodzinie, których dochód przekracza 130% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność za usługi opiekuńcze w tym usługi sąsiedzkie, w wysokości zależnej od dochodu, zgodnie z poniższą tabelą:

Wysokość odpłatności ustalona od ceny usługi dla:			
Osób samotnie gospodarujących		Osób w rodzinie	
Dochód w relacji do kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej w %	Odpłatność w %	Dochód na osobę w rodzinie w relacji do kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w %	Odpłatność w %
Do 130%	Nieodpłatnie	Do 130%	Nieodpłatnie
Powyżej 130% - 160%	10%	Powyżej 130% - 160%	15%
Powyżej 160% - 210%	15%	Powyżej 160% - 210%	20%
Powyżej 210% - 260%	20%	Powyżej 210% - 260%	30%
Powyżej 260% - 290%	30%	Powyżej 260% - 290%	40%
Powyżej 290% - 330%	45%	Powyżej 290% - 330%	55%
Powyżej 330% - 360%	60%	Powyżej 330% - 360%	70%
Powyżej 360% - 390%	80%	Powyżej 360% - 390%	80%
Powyżej 390% - 420%	90%	Powyżej 390% - 420%	90%
Powyżej 420%	100%	Powyżej 420%	100%

§ 4. Osoby samotnie gospodarujące lub osoby w rodzinie, których dochód przekracza 130% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze w wysokości zależnej od dochodu, zgodnie z poniższą tabelą:

Wysokość odpłatności ustalona od ceny usługi dla:			
Osób samotnie gospodarujących		Osób w rodzinie	
Dochód w relacji do kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej w %	Odpłatność w %	Dochód na osobę w rodzinie w relacji do kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w %	Odpłatność w %
Do 130 %	nieodpłatnie	Do 130 %	nieodpłatnie
Powyżej 130% - 160%	4%	Powyżej 130% - 160%	5%
Powyżej 160% - 190%	5%	Powyżej 160% - 190%	7%
Powyżej 190% - 220%	7%	Powyżej 190% - 200%	11%
Powyżej 220% - 250%	11%	Powyżej 200% - 220%	15%
Powyżej 250% - 280%	15%	Powyżej 220% - 240%	20%
Powyżej 280% - 290%	22%	Powyżej 240% - 260%	25%
Powyżej 290% - 300%	30%	Powyżej 260% - 280%	32%

Powyżej 300% - 310%	45%	Powyżej 280% - 300%	45%
Powyżej 310% - 320%	60%	Powyżej 300% - 320%	60%
Powyżej 320% - 330%	75%	Powyżej 320% - 340%	75%
Powyżej 330% - 340%	90%	Powyżej 340% - 360%	90%
Powyżej 340%	100%	Powyżej 360%	100%

§ 5. Ustala się cenę jednej godziny za świadczone:

- 1) usługi opiekuńcze — w wysokości 37,90 zł ;
- 2) usługi sąsiedzkie — w wysokości obowiązującej minimalnej stawki godzinowej ustalonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- 3) specjalistyczne usługi opiekuńcze — w wysokości 50,00 zł.

§ 6. 1. Osoby korzystające z usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych ponoszą odpłatność w wysokości stanowiącej iloczyn ceny godziny usług oraz ilości godzin świadczonych w danym miesiącu usług.

2. Podstawą wyliczenia odpłatności za usługi sąsiedzkie jest decyzja administracyjna oraz „Karta czasu pracy” opiekuna potwierdzająca ilość przepracowanych godzin.

3. Opłaty za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze uiszczane będą na rachunek bankowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie w terminie do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

§ 7. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek świadczeniobiorcy, jego przedstawiciela ustawowego lub na wniosek pracownika socjalnego, osoba zobowiązana do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi sąsiedzkie, a także za specjalistyczne usługi opiekuńcze może być częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności, ze względu na:

- 1) zdarzenie losowe, klęskę żywiołową, klęskę ekologiczną;
- 2) korzystanie z co najmniej dwóch rodzajów usług;
- 3) konieczność ponoszenia przez świadczeniobiorcę opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub w ośrodku wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub opiekuńczo-leczniczej;
- 4) konieczność ponoszenia przez świadczeniobiorcę wysokich kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, niezbędnego dla jego funkcjonowania;
- 5) konieczność długotrwałego korzystania z dodatkowych płatnych usług leczniczych i opiekuńczych, w tym konieczność rehabilitacji, zakupu leków, artykułów higienicznych lub pielęgnacyjnych, stosowania określonej diety, po przedstawieniu dowodów zakupu lub opłat;
- 6) konieczność ponoszenia stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy, np. udokumentowanych wydatków związanych z potrzebami mieszkaniowymi lub z procesem leczenia;
- 7) konieczność zapewnienia pomocy więcej niż jednej osobie w rodzinie wymagającej pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych lub usług opiekuńczych, w tym sąsiedzkich.

2. Częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie lub specjalistyczne usługi opiekuńcze może nastąpić jeżeli spełniona jest jedna z przesłanek wskazanych w ust. 1, natomiast całkowite zwolnienie może nastąpić jeżeli spełnione są co najmniej dwie z przesłanek wskazanych w ust. 1.

Uzasadnienie

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić (art. 50 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).

Zgodnie z art. 50 ust. 6 wyżej cytowanej ustawy, rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1693), z dniem 1 listopada 2023 r., przyznano gminom możliwość organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Ten nowy typ usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Ustawa określa również wymagania, które powinny być spełnione przez osoby wykonujące usługi sąsiedzkie.

Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6 określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Jednocześnie, zgodnie z art. 50 ust. 6b ustawy o pomocy społecznej rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ust. 1 i 2, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych a także usług sąsiedzkich zaspokoi niezbędne potrzeby życiowe osób zapewniając im prawidłowe i jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania, a to dzięki oferowanym usługom opóźnia okres umieszczenia osób zależnych w placówkach całodobowych.

Wstępna ocena skutków regulacji wprowadzenia usług sąsiedzkich, to kwota 120 350,00 złotych, która została przewidziana w budżecie Miasta Kutno na rok 2024.

Przedstawiony projekt uchwały określa ponadto zasady odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zmiana zasad odpłatności (w porównaniu z wynikającymi z poprzednio obowiązującej uchwały) uzasadniona jest ze względu na zmianę przepisów ustawy o pomocy społecznej dotyczących wysokości zasiłków stałych.

Mając na uwadze, iż od 1 stycznia 2024 r. zasiłek stały wzrósł do wysokości nie większej niż 1000 zł miesięcznie, proponujemy podniesienie progu nieodpłatnego przyznawania świadczeń w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług sąsiedzkich do 130% kryterium dochodowego.

Nie podwyższenie progu nieodpłatnego przyznawania świadczeń dla osób samotnie gospodarujących i osób w rodzinie, posiadających jedynie dochód z tytułu zasiłku stałego, spowodowałoby konieczność ponoszenia przez te osoby odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie, a to z kolei niweczyłoby skutki przyznanej pomocy osobom korzystającym ze wsparcia pomocowego.

Podwyższenie progu nieodpłatnego przyznawania świadczeń w formie usług opiekuńczych do 130% kryterium dochodowego, przy uwzględnieniu wysokości minimalnej stawki godzinowej w roku 2024 powoduje dla Miasta Kutno wzrost kosztów w skali roku o około 120 290,00 zł, natomiast w przypadku przyznawania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych podwyższenie progu nie spowoduje wzrostu kosztów dla Miasta Kutno.

Wprowadzenie do zadań własnych gminy możliwości organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich jest zadaniem nowym, a więc dla przejrzystości proponowane jest podjęcie nowej uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz w sprawie rozszerzenia katalogu osób, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający, a także określenia wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

W związku z powyższym konieczne jest uchylene uchwały Nr LVII/537/14 Rady Miasta Kutno z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 4457, z 2016 r. poz. 5478 z 2017 r. poz. 5688, z 2018 r. poz. 6899, z 2019 r. poz. 6619, z 2020 r. poz. 6281, z 2021 r. poz. 6635 oraz z 2023 r. poz. 2936).

Ze względu na powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.